

บทความวิจัย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ
ในกรมที่ดิน (ส่วนกลาง)

วุฒิปัทธ์ คำพิทักษ์ *

อรนันท กัลณทุประ †

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติ ศึกษาความแตกต่างของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ ตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยเกื้อหนุนในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติ ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านคุณภาพของบุคลากร และปัจจัยด้านทรัพยากรของนโยบาย ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่ปฏิบัติงานในสังกัดที่ต่างกัน มีความเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ได้แก่ กรมที่ดินควรทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานในแต่ละงานทั้งหมด, จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอมาใช้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนอุปกรณ์ต่าง ๆ, จัดการอบรมให้ความรู้แก่ข้าราชการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และทบทวนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภายในกรมที่ดิน โดยเน้นความสำคัญและความเชื่อมโยงกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

คำสำคัญ: กรมที่ดิน, ปัจจัยแห่งความสำเร็จ, การนำนโยบายไปปฏิบัติ, นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

* นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, E-mail: wuttipat.ku@ku.th

† ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, E-mail: fsocong@ku.ac.th (Corresponding author)

Research Article

Critical Success Factors for Implementing the Electronic Administrative Functions Policy in the Department of Lands (Central Office)

Wuttipat Kumpitak [‡]

Oranun Gluntapura [§]

Abstract

The purposes of this research were to study attitudes of the Department of Lands (DOL)'s civil servants toward factors contributing to the success of implementing the electronic administrative functions policy in DOL, examine attitude differences in critical success factors for implementing the electronic administrative functions policy based on DOL civil servants' demographics, and provide recommendations for improving the effectiveness and efficiency of implementing the electronic administrative functions policy in DOL. A questionnaire survey method was utilized to collect data from 340 civil servants working at DOL's central office. Statistical analyses employed in this research included frequencies, percentages, means, standard deviations, t-test, and One-Way ANOVA. This research found that there was a high level of positive attitude toward the overall mean of the 6 critical success factors related to the implementation of the electronic administrative functions policy in DOL. Focusing on each critical success factor, the clear policy standard and objective was ranked as the highest, followed by the cooperation and response of policy implementor, the characteristics of the organization, the efficiency and effectiveness of policy communication, the quality of personnel, and the policy resources, respectively. The hypothesis testing revealed that there were statistically significant differences in the samples' attitudes toward the overall critical success factor, especially among those who worked in different divisions. Finally, this research provided some recommendations for DOL, namely reviewing the current work processes, allocating enough budgets and resources to improve or replace work equipment and facilities, training DOL's civil servants on electronic work practices, and linking DOL's performance appraisal (PA) with the electronic administrative functions policies and practices.

Keywords: Department of Lands, success factor, policy implementation, electronic administrative functions policy

[‡] Master of Arts (Political Science) Student, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, E-mail: wuttipat.ku@ku.th

[§] Assistant Professor Dr., Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, E-mail: fsocong@ku.ac.th (Corresponding author)

(Received: 11/03/24, Revised: 04/06/24, Accepted: 05/06/24)

1. บทนำ

ในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่บนโลกเข้าด้วยกัน จึงมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตต่าง ๆ ของมนุษย์ ไม่เว้นแม้แต่การทำงาน ที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น ไม่เว้นแม้แต่หน่วยงานของรัฐที่จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานจากการใช้เอกสารหรือกระดาษมาเป็นรูปแบบไฟล์เอกสารดิจิทัลโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถช่วยลดภาระของทั้งภาครัฐและประชาชนที่เข้ามาติดต่อราชการในหน่วยงานต่าง ๆ และสามารถพัฒนาการทำงานพร้อมทั้งยกระดับการทำงานเพื่อก้าวสู่ “รัฐบาลดิจิทัล” ที่จะทำให้หน่วยงานราชการสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืนและก้าวทันต่อโลกที่เปลี่ยนแปลงไป (Mergel et al., 2019)

กรมที่ดิน เป็นหน่วยงานราชการในระดับกรม สังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการประชาชนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางตามกฎหมายและนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่รัฐบาลได้กำหนดขึ้น เพื่อยกระดับการทำงานเพื่อก้าวสู่ “รัฐบาลดิจิทัล” โดยมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการให้ปฏิบัติหน้าที่ทางราชการและการบริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน โดยมีการจัดทำช่องทางให้ประชาชนยื่นคำขอ จอกรับบริการ จัดทำช่องทางร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางด้านที่ดิน กำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตของประชาชนที่ยื่นขอใบอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงสร้างช่องทางให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลแปลงที่ดิน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชัน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการดำเนินการเรื่องที่ดินหรือติดต่อกับกรมที่ดินได้สะดวกยิ่งขึ้น (กรมที่ดิน, 2566)

อย่างไรก็ตาม แม้กกรมที่ดินจะมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลหลาย ๆ ด้าน เข้ามาช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่และการบริการแก่ประชาชนแล้ว แต่ด้วยรูปแบบการทำงาน รวมถึงวิธีการต่าง ๆ บางประการ ที่มีการกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่ให้อำนาจกรมที่ดินไว้ ยังคงต้องใช้วิธีการทำงานในรูปแบบเอกสาร จึงทำให้บุคลากรที่สังกัดหน่วยงานภายในหลาย ๆ หน่วยงานของกรมที่ดิน โดยเฉพาะข้าราชการซึ่งมีหน้าที่ในนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มาปฏิบัติ พบกับปัญหาในการให้บริการแก่ประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติภายในกรมที่ดิน โดยเฉพาะศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษา จะนำไปเป็นข้อเสนอแนะต่อกรมที่ดิน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบายการทำงานและการให้บริการประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดิน

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation)

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถพิจารณาได้ ดังนี้

1) ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สำหรับความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ เช่น Williams (1971) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความสามารถขององค์การในการรวบรวมทรัพยากรการบริหารและนำมาปฏิบัติตามนโยบาย เพื่อให้องค์การให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยมีการจัดหาวิธีการต่าง ๆ และใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายประสบผลสำเร็จ ส่วน ทิพาพร พิมพิสุทธิ์ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการนำนโยบายที่กำหนดขึ้นไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นกระบวนการเชื่อมระหว่างนโยบายและผลการปฏิบัติ และ มยุรี อนุমানราชชน (2547) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ว่า เป็นการแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย ซึ่งอาจเป็นกฎหมาย หรือคำสั่งของรัฐบาล หรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทาง/แผนงาน/โครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ การวางแผนโครงการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนด การออกแบบองค์การ และการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ จากความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมา สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติตาม

นโยบายขององค์การโดยสมาชิกภายในองค์การด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ทุกนโยบายบรรลุเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ที่องค์การได้กำหนดไว้

2) ตัวแบบของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Models of Policy Implementation)

นักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้นำเสนอตัวแบบของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามนโยบายที่องค์การกำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งปรากฏด้วยกันหลากหลายรูปแบบ เช่น ตัวแบบทางการเมือง ของ Pressman and Wildavsky (1973), Bardach (1977) และ Sabatier and Mazmanian (1980) ตัวแบบทั่วไปของ Van Meter and Van Horn (1975) ตัวแบบทางด้านการบริหารของระบบราชการ ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์การ และตัวแบบเชิงบูรณาการ ที่นำเสนอโดย วรเดช จันทรร (2540) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นตัวแบบแบบใด ต้องอาศัยหรือพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสนับสนุนให้นโยบายบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การได้

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาตัวแบบทั่วไป ของ Van Meter and Van Horn (1975) โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ รวมถึงศึกษาค้นคว้าจากวิทยานิพนธ์ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดปัจจัยของการศึกษาในครั้งนี้ไว้ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งจะต้องมีความชัดเจนและไม่คลุมเครือ เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบายดังกล่าว 2) ด้านทรัพยากรของนโยบาย ทั้งที่เป็นบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงงบประมาณขององค์การ 3) ด้านคุณภาพของบุคลากร 4) ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินตามนโยบาย 5) ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และ 6) ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้หน่วยงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในองค์การได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย

3.2 การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Administrative Functions)

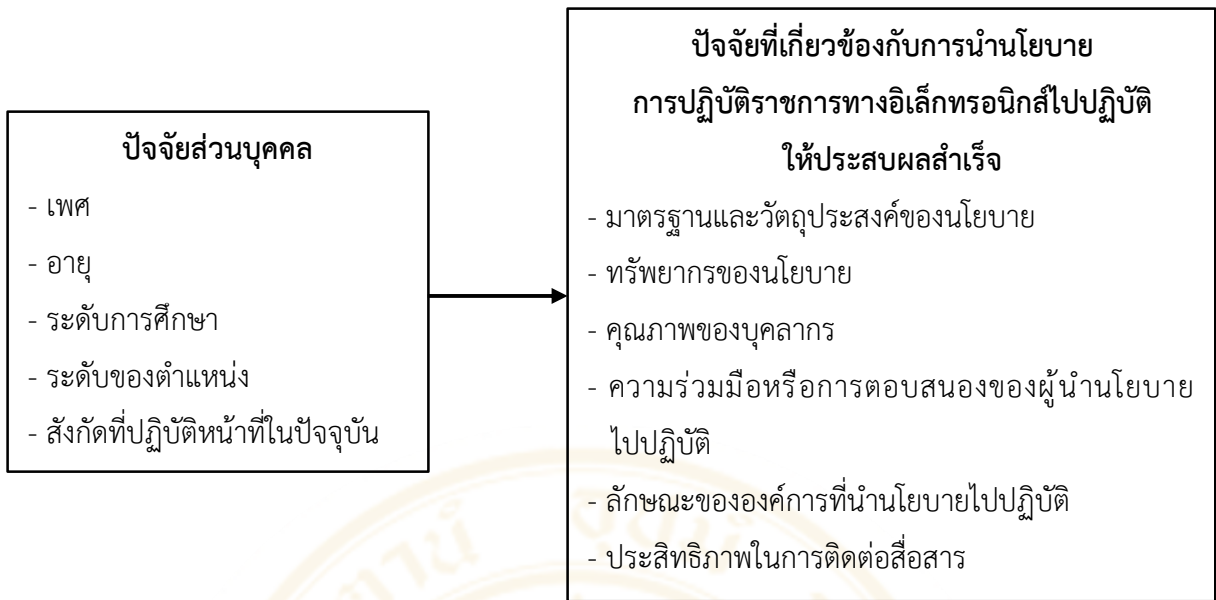
การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย (ยกเว้นหน่วยงานของรัฐบางประเภท) โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ มาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานและการให้บริการประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ม.ป.ป.)

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและการให้บริการของภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล โดยได้มีการกำหนดแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และนโยบายของคณะรัฐมนตรีในเรื่องปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “รัฐบาลดิจิทัล” พร้อมทั้งได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ขึ้นมาบังคับใช้เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับข้อกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอหรือติดต่อกับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมถึงการติดต่อราชการระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน สามารถทำได้โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยชอบด้วยกฎหมาย พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน และการปฏิบัติหน้าที่ราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน รวมทั้งลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของภาครัฐ นอกจากนี้ ยังเป็นกฎหมายที่สร้างความมั่นใจให้แก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้สามารถรับเรื่องและให้บริการประชาชนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมั่นใจว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ม.ป.ป.)

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จึงได้มีการเพิ่มช่องทางการติดต่อราชการและวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ของประชาชนโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขอ ส่งเอกสาร หรือติดต่อราชการได้สะดวกยิ่งขึ้น รวมถึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การรับงาน-การส่งงาน หรือการจัดเก็บเอกสารของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานรัฐมีความรวดเร็วและปลอดภัย เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่รัฐต้องการให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “รัฐบาลดิจิทัล” ต่อไป

3.3 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนารอบแนวคิดการศึกษา ประกอบไปด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง และสังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ [ปัจจุบัน]) และ 2) ปัจจัยเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ได้แก่ มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทรัพยากรของนโยบาย คุณภาพของบุคลากร ความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) โดยผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS เพื่อวิเคราะห์ผล การศึกษา และนำเสนอข้อเสนอแนะของการศึกษาต่อไป

4.2 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติ ราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) โดยปัจจัยแห่ง ความสำเร็จที่กำหนด ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2) ด้าน ทรัพยากรของนโยบาย 3) ด้านคุณภาพของบุคลากร 4) ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไป ปฏิบัติ 5) ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และ 6) ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร

ขอบเขตด้านประชากรและสถานที่: ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดกรมที่ดินที่ปฏิบัติราชการในส่วนกลาง ได้แก่ 1) สำนักงานเลขานุการกรม (สล.) 2) สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ (สนส.) 3) สำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.) 4) สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน (สมท.) 5) สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร และสาขา และ 6) สำนัก/กองอื่น ๆ ภายในกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,248 คน

ขอบเขตด้านเวลา: การศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

4.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและวิธีการสุ่ม

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำนวน 2,248 คน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแทนการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้จำนวน 340 คน จากนั้นผู้ศึกษาใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถเก็บข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นวิธีการที่สามารถเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะสอดคล้องกับประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยได้เลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ภายในสังกัดของตน โดยแบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) จากการค้นคว้าจากทฤษฎี เอกสารงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และปรับปรุงให้แบบสอบถามมีประเด็นคำถามครอบคลุม

จากนั้น ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับแก้และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยได้นำไปทดลองกับกลุ่มข้าราชการสังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัด และสาขา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .94 (Nunnally & Bernstein, 2010)

ทั้งนี้ แบบสอบถามความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับของตำแหน่ง และสังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดการศึกษาที่ได้จากการศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน 30 ข้อ ประกอบไปด้วย 6 ด้าน คือ

- 1) ปัจจัยด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76
- 2) ปัจจัยด้านทรัพยากรของนโยบาย จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79
- 3) ปัจจัยด้านคุณภาพของบุคลากร จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82
- 4) ปัจจัยด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78
- 5) ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82
- 6) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (กระดาษและออนไลน์) จำนวน 400 ชุด ระหว่างวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 และพบว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 340 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85 ของอัตราการตอบแบบสอบถาม

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ย ผู้ศึกษากำหนดค่าการแปลผลไว้ ดังนี้ (Best & Kahn, 2016)

- 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
- 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับน้อย
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับมาก
- 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

2) การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในภาพรวม เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการทดสอบค่าสถิติ t กรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรสองตัว และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรมากกว่าสองตัว และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การทดสอบ Post Hoc Test เพื่อหาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการ Least Significant Difference (LSD) โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับเท่ากับ หรือน้อยกว่า .05

4.7 สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีเพศต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีช่วงอายุต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีระดับตำแหน่งที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษา

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 พบว่า ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 340 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.4 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 35.3 มีอายุระหว่าง 31-40 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.6 อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.2 และอายุ 18 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.9 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 8.2 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ด้านระดับตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งในประเภทวิชาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.7 รองลงมาคือประเภททั่วไป คิดเป็นร้อยละ 27.6 และระดับอำนาจการ คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

ด้านสังกัดที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสำนัก/กองอื่น ๆ ภายในกรมที่ดินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.1 รองลงมาคือ สำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.) คิดเป็นร้อยละ 12.1 สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร และสาขา คิดเป็นร้อยละ 9.1 สำนักงานเลขานุการกรม คิดเป็นร้อยละ 5.6 สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 340$)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	212	62.4
ชาย	128	37.6
2. อายุ		
21 – 30 ปี	37	10.9
31 – 40 ปี	120	35.3
41 – 50 ปี	94	27.6
51 ปีขึ้นไป	89	26.2
3. ระดับการศึกษา		
ปวช. หรือเทียบเท่า	4	1.2
ปวส. หรือเทียบเท่า	28	8.2
ปริญญาตรี	192	56.5
ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป	116	34.1
4. ระดับตำแหน่ง		
ประเภทบริหาร	0	0.0
ประเภทอำนวยการ	9	2.6
ประเภทวิชาการ	237	69.7
ประเภททั่วไป	94	27.6
5. สังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน		
สำนักงานเลขานุการกรม (สล.)	19	5.6
สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ (สนส.)	19	5.6
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.)	41	12.1
สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน (สมท.)	19	5.6
สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร (ส.กทม.) และสาขา	31	9.1
สำนัก/กองอื่น ๆ ภายในกรมที่ดิน	211	62.1

5.2 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

ตารางที่ 2 รายงานว่า กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.91 ส่วนปัจจัยด้านทรัพยากรของนโยบายน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ จำแนกเป็นรายด้าน ($n = 340$)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย	3.91	0.68	มาก
2. ด้านทรัพยากรของนโยบาย	3.28	0.84	ปานกลาง
3. ด้านคุณภาพของบุคลากร	3.48	0.79	มาก
4. ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.85	0.76	มาก
5. ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.71	0.78	มาก
6. ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร	3.67	0.81	มาก
รวม	3.65	0.67	มาก

ตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์ต่อประชาชนผู้ใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.19 รองลงมา คือ ข้อ 5 ประชาชนได้รับประโยชน์จากนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04 ส่วนข้อ 3 นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.73

ตารางที่ 3 ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ($n = 340$)

ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีรูปธรรม	3.84	0.85	มาก
2. นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์ต่อประชาชนผู้ใช้บริการ	4.19	0.79	มาก
3. นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด	3.73	0.79	มาก
4. นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้	3.75	0.80	มาก
5. ประชาชนได้รับประโยชน์จากนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	4.04	0.84	มาก
รวม	3.91	0.68	มาก

ตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านทรัพยากรของนโยบาย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 กรมที่ดินมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.45 รองลงมา คือ ข้อ 5 หน่วยงานของท่านได้รับการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30 ส่วนข้อ 3 หน่วยงานที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ได้รับอุปกรณ์ และระบบต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.18

ตารางที่ 4 ด้านทรัพยากรของนโยบาย (n = 340)

ด้านทรัพยากรของนโยบาย	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. กรมที่ดินมีงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้บรรลุเป้าหมาย	3.25	1.02	ปานกลาง
2. กรมที่ดินมีความพร้อมด้านอุปกรณ์ และระบบต่าง ๆ ในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ	3.20	1.00	ปานกลาง
3. หน่วยงานที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ได้รับอุปกรณ์ และระบบต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.18	1.04	ปานกลาง
4. กรมที่ดินมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ	3.45	0.94	ปานกลาง
5. หน่วยงานของท่านได้รับการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.30	1.01	ปานกลาง
รวม	3.28	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 5 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านคุณภาพของบุคลากร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.48 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.77 รองลงมา คือ ข้อ 1 เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 ส่วนข้อ 5 เจ้าหน้าที่ได้ศึกษาหรือเข้ารับการอบรมแนวทางการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานภายนอกกรมที่ดิน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.15

ตารางที่ 5 ด้านคุณภาพของบุคลากร ($n = 340$)

ด้านคุณภาพของบุคลากร	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ	3.58	0.81	มาก
2. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.52	0.83	มาก
3. เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.77	0.83	มาก
4. เจ้าหน้าที่ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมที่ดินได้จัดให้	3.38	0.99	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ได้ศึกษาหรือเข้ารับการอบรมแนวทางการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานภายนอกกรมที่ดิน	3.15	1.14	ปานกลาง
รวม	3.48	0.79	มาก

ตารางที่ 6 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.01 รองลงมา คือ ข้อ 3 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนข้อ 1 เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.74

ตารางที่ 6 ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ($n = 340$)

ด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.74	0.92	มาก
2. เจ้าหน้าที่ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้	3.77	0.84	มาก
3. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ	3.91	0.85	มาก
4. เจ้าหน้าที่ที่มีความเต็มใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	4.01	0.79	มาก
5. เจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานมีการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ	3.84	0.92	มาก
รวม	3.85	0.76	มาก

ตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ผู้บริหารของกรมที่ดินมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.76 รองลงมา คือ ข้อ 5 กรมที่ดินมีการจัดทำระบบการเชื่อมโยงหรือการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างกรมที่ดินกับหน่วยงานอื่น ๆ และระหว่างหน่วยงานภายในกรมที่ดิน ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนข้อ 2 กรมที่ดินมีการจัดทำและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้หน่วยงานภายในมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.64

ตารางที่ 7 ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ($n = 340$)

ด้านลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. การกิจของกรมที่ดินมีความเหมาะสมในการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์	3.72	0.96	มาก
2. กรมที่ดินมีการจัดทำและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้หน่วยงานภายในมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.64	0.92	มาก
3. ผู้บริหารของกรมที่ดินมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.76	0.89	มาก
4. ผู้บริหารของกรมที่ดินเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการเสนอแนะหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.66	1.00	มาก
5. กรมที่ดินมีการจัดทำระบบการเชื่อมโยงหรือการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างกรมที่ดินกับหน่วยงานอื่น ๆ และระหว่างหน่วยงานภายในกรมที่ดินให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์	3.75	0.85	มาก
รวม	3.71	0.78	มาก

ตารางที่ 8 แสดงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดินไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 กรมที่ดินมีการแจ้งขั้นตอนการทำงานผ่านระบบเครือข่ายภายในกรมที่ดิน (Intranet), ระบบร้องเรียนร้องทุกข์ศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน (E-Contacts DC) หรือแอปพลิเคชันของกรมที่ดิน (SmartLands) ให้ผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายทราบ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.76 รองลงมา คือ ข้อ 4 ระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands มีความปลอดภัยในการรักษาและรับ-ส่งข้อมูล และข้อ 5 การติดต่อสื่อสาร หรือรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands มีความละเอียด ชัดเจน และใช้งานได้ง่าย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนข้อ 2 เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายวิธีการเข้าใช้งานระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands ให้กับประชาชนทราบได้ และข้อ 3 เจ้าหน้าที่ใช้เวลาติดต่อสื่อสาร หรือรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands อย่างรวดเร็ว และเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.64

ตารางที่ 8 ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร (n = 340)

ด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร	\bar{x}	SD	ความคิดเห็น
1. กรมที่ดินมีการแจ้งขั้นตอนการทำงานผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands ให้ผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายทราบ	3.76	0.95	มาก
2. เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายวิธีการเข้าใช้งานระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands ให้กับประชาชนทราบได้	3.64	0.91	มาก
3. เจ้าหน้าที่ใช้เวลาติดต่อสื่อสาร หรือรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands อย่างรวดเร็ว และเหมาะสม	3.64	0.91	มาก
4. ระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands มีความปลอดภัยในการรักษาและรับ-ส่งข้อมูล	3.65	0.94	มาก
5. การติดต่อสื่อสาร หรือรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands มีความละเอียด ชัดเจน และใช้งานได้ง่าย	3.65	0.90	มาก
รวม	3.67	0.81	มาก

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ปรากฏผลดังนี้

1) สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีเพศต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t ในตารางที่ 9 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .499$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามเพศ และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t (n = 340)

เพศ	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD	t	p-value
ชาย	128	3.67	.69	.46	.499
หญิง	212	3.64	.66		

2) สมมติฐานที่ 2 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีช่วงอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในตารางที่ 10 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .940$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามช่วงอายุ และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD
18 – 30 ปี	37	3.62	.59
31 – 40 ปี	120	3.64	.70
ช่วงอายุ (ต่อ)	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD
41 – 50 ปี	94	3.69	.65
51 ปีขึ้นไป	89	3.62	.68
รวม	340	3.65	.67

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	3	.27	.09	.20	.894
ภายในกลุ่ม	336	150.27	.45		
รวม	339	150.54			

3) สมมติฐานที่ 3 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในตารางที่ 11 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .610$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามระดับการศึกษา และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD
ปวช. หรือเทียบเท่า	4	3.45	.60
ปวส. หรือเทียบเท่า	28	3.72	.63
ปริญญาตรี	192	3.68	.69
ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป	116	3.59	.64
รวม	340	3.65	.67

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	3	.81	.27	.61	.610
ภายในกลุ่ม	336	149.73	.45		
รวม	339	150.54			

4) สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีระดับตำแหน่งที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในตารางที่ 12 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p = .085$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามระดับตำแหน่ง และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ระดับตำแหน่ง	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD
ประเภทบริหาร	0	-	-
ประเภทอำนวยการ	9	3.83	.56
ประเภทวิชาการ	237	3.60	.67
ประเภททั่วไป	94	3.76	.65
รวม	340	3.65	.67

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	2	2.19	1.09	2.49	.085
ภายในกลุ่ม	337	148.35	.44		
รวม	339	150.54			

5) สมมติฐานที่ 5 ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีสังกัดต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในตารางที่ 13 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p = .01$) จึงต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และต้องยอมรับสมมติฐานทางเลือกที่ว่า ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่ปฏิบัติงานในสังกัดที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามสังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	\bar{x}	SD
สำนักงานเลขานุการกรม (สล.)	19	3.88	.56
สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ (สนส.)	19	3.31	.42
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.)	41	3.41	.71
สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน (สมท.)	19	3.63	.83
สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร (ส.กทม.) และสาขา	31	3.58	.63
สำนัก/กองอื่น ๆ (ภายในกรมที่ดิน)	211	3.72	.66
รวม	340	3.65	.67

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
ระหว่างกลุ่ม	5	6.66	1.33	3.09	.01**
ภายในกลุ่ม	334	143.88	.43		
รวม	339	150.54			

หมายเหตุ: ** $p < .01$.

ต่อมา ผู้ศึกษาได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Post Hoc Test) ด้วยวิธีการ Least Significant Difference (LSD) ดังผลแสดงในตารางที่ 14 โดยพบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักงานเลขานุการกรม (สล.) ($\bar{x} = 3.88$) มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ (สนส.) ($\bar{x} = 3.31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักงานเลขานุการกรม (สล.) ($\bar{x} = 3.88$) มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.) ($\bar{x} = 3.41$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ (สนส.) ($\bar{x} = 3.31$) มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนัก/กองอื่น ๆ ภายในกรมที่ดิน ($\bar{x} = 3.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนักจัดการที่ดินของรัฐ (สจร.) ($\bar{x} = 3.41$) มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดสำนัก/กองอื่น ๆ ภายในกรมที่ดิน ($\bar{x} = 3.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ (Post Hoc Test) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ของข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามสังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน ด้วยวิธีการ LSD

สังกัด	\bar{x}	สล.	สนส.	สจร.	สมท.	ส.กทม. และสาขา	สำนัก/กองอื่น ๆ
สล.	3.88	-	.57*	.47*	.25	.29	.16
สนส.	3.31		-	-.09	-.32	-.27	-.40*
สจร.	3.41			-	-.22	-.18	-.31*
สมท.	3.63				-	.04	-.09
ส.กทม. และสาขา	3.58					-	-.13
สำนัก/กองอื่น ๆ	3.72						-

หมายเหตุ: * $p < .05$.

6. การอภิปรายผลการวิจัย

6.1 การศึกษานี้พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีต่อปัจจัยเกี่ยวกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก

จำนวน 5 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1.1 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มีประโยชน์ต่อประชาชนผู้ใช้บริการ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ เนื่องจากในมุมมองของข้าราชการ นโยบายการดังกล่าวทำให้หน่วยงานต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน และสามารถนำมาใช้ในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้เข้ามาติดต่อรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ได้ดีขึ้น และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า นโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกรมที่ดินบางประการตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องยังไม่มี ความเหมาะสมที่จะนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การรังวัดสอบเขต รังวัดออกโฉนดที่ดิน และรังวัดประเภทต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่จะต้องให้ประชาชนมาดำเนินการระวางชี้แนวเขตที่ดินด้วยตนเอง รวมถึงการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น การซื้อขาย ให้ หรือรับโอนมรดกในที่ดิน ที่เจ้าหน้าที่จะต้องให้ประชาชนเข้ามาดำเนินการด้วยตนเอง เพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้ทำการสอบสวนว่าประชาชนมีเจตนาที่จะกระทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินหรือไม่ เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้วิธีการปฏิบัติงาน รวมถึงใช้เอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ทั้งหมด ทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังไม่มั่นใจว่าจะสามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้ครบทุกขั้นตอน

6.1.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านทรัพยากรของนโยบาย ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กรมที่ดินมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ส่วนมากมักจะเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติงานที่มาจากสำนักงานที่ดิน ซึ่งมีรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องพบปะกับประชาชน ทำให้ทราบว่าประเด็นใดสามารถนำรูปแบบการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้บ้าง และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า หน่วยงานที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ได้รับอุปกรณ์ และระบบต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากรมที่ดินยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ จึงทำให้หลาย ๆ หน่วยงานในกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ยังคงต้องใช้อุปกรณ์หรือระบบเดิมที่ไม่เหมาะสมกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

6.1.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านคุณภาพของบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการมีการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสะดวกและสามารถขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวได้ง่ายขึ้น และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่ศึกษาหรือเข้ารับการอบรมแนวทางการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานภายนอกกรณีที่ดิน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่เนื้อหาของข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อาจมีจำนวนมาก จนทำให้ข้าราชการไม่สามารถที่จะจัดสรรเวลาเพื่อเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยงานภายนอกได้

6.1.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่มีความเต็มใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้าราชการ มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานจากทางด้านเอกสาร มาเป็นการทำงานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อที่จะพัฒนากรณที่ดินให้สามารถดำเนินงานในยุคดิจิทัลได้ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่มีความกระตือรือร้นในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความไม่พร้อมทางด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน อาจทำให้ข้าราชการบางส่วนยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานได้ทันที ทำให้เกิดความล่าช้าในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ ย่อมส่งผลกระทบต่อความกระตือรือร้นในความต้องการที่จะนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการทำงานได้

6.1.5 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านลักษณะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่ผู้บริหารของกรมที่ดินมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานที่เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากกรมที่ดินจะต้องดำเนินการจัดทำวิธีการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไปอย่างที่กรมที่ดินมีการจัดทำและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้หน่วยงานภายในมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่กรมที่ดินอาจมีการประเมินว่าหน่วยงานภายในหน่วยงานใดบ้างที่จำเป็นที่จะต้องพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับการนำนโยบายปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ก่อน จึงทำให้มีบางหน่วยงานของกรมที่ดินตกหล่นและไม่ได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในหน่วยงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ในทันที

6.1.6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กรมที่ดินมีการแจ้งขั้นตอนการทำงานผ่านระบบเครือข่ายภายในของกรมที่ดิน (Intranet), ระบบร้องเรียนร้องทุกข์ศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน (E-Contacts DC) หรือแอปพลิเคชันของกรมที่ดิน (SmartLands) ให้ผู้ปฏิบัติงานตามนโยบายทราบ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้ มีสาเหตุจากระบบดังกล่าวเป็นระบบที่ใช้ในการรับงาน-การส่งงาน การแจ้งหนังสือราชการต่าง ๆ รวมถึงการให้บริการประชาชน จึงมีการจัดทำและแจ้งขั้นตอนการทำงานของระบบต่าง ๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ และมีการกำหนดหน่วยงานในการดูแลระบบดังกล่าว เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถสอบถามหรือแจ้งปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานได้ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายวิธีการใช้งานระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands ให้กับประชาชนทราบได้ และเจ้าหน้าที่ใช้เวลาติดต่อสื่อสาร หรือรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบ Intranet, ระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands อย่างรวดเร็ว และเหมาะสม ซึ่งค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) บางส่วนอาจยังไม่เข้าใจรายละเอียดรูปแบบการทำงานจากระบบบางประการ จึงอาจทำให้ทำการอธิบายขั้นตอนการทำงานให้กับประชาชนยังไม่ครบถ้วน และในบางกรณี การรับ-งานหรือเอกสารอาจมีการจัดส่งทั้งในรูปแบบเอกสารและไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ในบางครั้งที่ข้าราชการบางรายไม่ได้ทำการส่งไฟล์เอกสารผ่านระบบ จึงทำให้หน่วยงานปลายทางได้รับข้อมูลที่ล่าช้า จนเกิดการบริหารงานที่ล่าช้าไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้ข้างต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผุสดี บุญมีรอด (2559) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ที่พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร

6.2. ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติ ตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) พบว่า

6.2.1 กลุ่มตัวอย่างข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ที่มีเพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) ไม่ว่าจะเป็นเพศใด มีอายุ ระดับการศึกษา หรือระดับตำแหน่งที่ต่างกัน ก็ย่อมได้

รับทราบแนวทางตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงขั้นตอนละวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ในรูปแบบเดียวกัน

6.2.2 การศึกษานี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสังกัดที่แตกต่างกัน ต่างมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปปฏิบัติในภาพรวม ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ลักษณะงาน แนวปฏิบัติหน้าที่ ภาวะผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และวัฒนธรรมภายในของแต่ละสำนัก/กอง อาจเป็นตัวแปรสำคัญ ที่ส่งผลต่อทัศนคติของข้าราชการในสังกัดนั้น ๆ โดยเฉพาะระดับการ “ยอมรับ” หรือ “ไม่ยอมรับ” เกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดิน ตลอดจนระดับการนำนโยบายดังกล่าว ไปปฏิบัติในสำนัก/กองของตน

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่ได้ ผู้ศึกษาได้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดิน ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในอนาคต ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและทางปฏิบัติ

7.1.1 กรมที่ดินควรมีการทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานทั้งหมด เนื่องจากจากข้าราชการส่วนใหญ่มองว่า ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกรมที่ดินบางประการตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความเหมาะสมที่จะนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ศึกษาจึงเสนอให้กรมที่ดินทบทวนกระบวนการปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงาน เพื่อพิจารณาว่างานประเภทใดบ้างที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ทั้งหมด เช่น งานเกี่ยวกับการคัดสำเนาเอกสารทะเบียนที่ดิน/เอกสารทั่วไป รวมถึงงานใดที่สามารถแยกขั้นตอนการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้บ้างขั้นตอน เช่น การจองคิวนัดหมายรังวัดที่ดิน หรือจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นต้น

7.1.2 กรมที่ดินควรมีการจัดสรรงบประมาณบางส่วนมาใช้ในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในสำนักงานหรือหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานภายในหลาย ๆ หน่วยงานยังคงไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ศึกษาจึงเสนอให้กรมที่ดินให้ความสำคัญการการจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ที่เหมาะสม โดยพิจารณาว่า หน่วยงานภายในกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) หน่วยงานใด จำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายได้อย่างราบรื่นและเหมาะสม

7.1.3 กรมที่ดินควรมีการรวบรวมให้ความรู้แก่ข้าราชการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงอบรมการทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมที่ดิน เช่น เครือข่ายภายในของกรมที่ดิน (Intranet), ระบบร้องเรียนร้องทุกข์ศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน (E-Contacts DC) หรือแอปพลิเคชันของกรมที่ดิน (SmartLands) เนื่องจากข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน (ส่วนกลาง) บางส่วนอาจยังไม่เข้าใจรายละเอียดหรือความสำคัญของการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงรูปแบบการทำงานของระบบบางประการ ทำให้ข้าราชการบางท่านอาจจะเลยขั้นตอนการทำงานจนทำให้การปฏิบัติงาน การรับ-ส่งข้อมูลเกิดความล่าช้า และไม่สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานและการใช้งานให้กับประชาชนได้ ผู้ศึกษาจึงเสนอให้กรมที่ดินให้ความสำคัญกับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้งานระบบ Intranet, E-Contacts DC หรือ SmartLands เพื่อให้ข้าราชการสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถใช้งานระบบต่าง ๆ เพื่อรับ-ส่งข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถอธิบายขั้นตอนการใช้งานระบบ E-Contacts DC หรือ SmartLands ให้กับประชาชนได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน

7.1.4 กรมที่ดินควรมีการทบทวนจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภายในกรมที่ดินให้มีความครอบคลุมถึงการให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงจัดให้มีการกระตุนนโยบายการบริหารราชการในเรื่องดังกล่าวผ่านการประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำเดือน เป็นต้น

7.2 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

7.2.1 ด้วยการศึกษาจำกัดประชากรและกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ข้าราชการสังกัดกรมที่ดินที่ปฏิบัติงานในส่วนกลางเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาโดยเน้นกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรของกรมที่ดิน ทั้งที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง โดยเฉพาะบุคลากรที่สังกัดสำนักงานที่ดินจังหวัด และสาขา เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของบุคลากรที่นำนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการให้บริการกับประชาชนโดยตรง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมต่อไป

7.2.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับความเต็มใจและความพร้อมในการปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ โดยเฉพาะด้านความร่วมมือหรือการตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ มีความขัดแย้งกันระหว่างความเต็มใจและความพร้อมในการปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่ความกระตือรือร้นในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน

กลับมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น จึงควรที่จะศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงปัจจัยและสาเหตุที่แท้จริงของเรื่องดังกล่าวต่อไป

7.2.3 การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไป อาจใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และข้อเท็จจริงเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมที่ดิน. (2566). *มาตรฐานและแนวปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565*.
<https://www.dol.go.th/legal/Pages/Electronics2.aspx>
- ผุสดี บุญมีรอด. (2559). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการนำนโยบายในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปปฏิบัติองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ทิพาพร พิมพิสุทธิ์. (2551). *การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรี อนุมานราชธน. (2547). *นโยบายสาธารณะ แนวคิด กระบวนการและการวิเคราะห์*. คณะนิเทศศาสตร์.
- วรเดช จันทรศร. (2540). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. สำนักพิมพ์กราฟิกฟอร์แมท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (ม.ป.ป.). *พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565*.
<https://www.opdc.go.th/content/NzgzMA>.
- Bardach, E. (1977). *The implementation game: What happens after a bill becomes a law*. MIT Press.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2006). *Research in education* (10th ed.). Pearson.

Mergel, I., Edelman, N., & Haug, N. (2019). Defining digital transformation: Results from expert interviews. *Government Information Quarterly*, 36(4), 101385.

<https://doi.org/10.1016/j.giq.2019.06.002>

Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (2010). *Psychometric theory* (3rd ed.). Tata McGraw Hill Education Private Ltd.

Pressman, J. L., & Wildavsky, A. B. (1973). *Implementation* (2nd ed.). University of California Press.

Sabatier, P. A., & Mazmanian, D. A. (1980). The implementation of public policy: A framework of analysis. *Policy Studies Journal*, 8(special issue), 538-550.

Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E. (1975). The policy implementation process: A conceptual framework. *Administration & Society*, 6(4), 463.

Williams, W. (1971). *Social policy research and analysis: The experience in the federal social agencies*. American Elsevier Publishing Co.

Yamane, T. (1973). *Statistics, An introductory analysis*. Harper and Row.